

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000984

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономарьов Олександр Олександрович

2. Oleksandr O. Ponomarov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 17-04-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12060

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.21, 10.77.03

Тема дисертації:

1. Кримінальна відповідальність за порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю
2. Criminal liability for violation of the procedure for international transfers of goods subject to state export control

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано нові шляхи вдосконалення регулювання кримінальної відповідальності за порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю, а також визначено способи вдосконалення положень ст. 333 Кримінального кодексу України. У розділі 1 «Теоретичні засади дослідження кримінальної відповідальності за порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю» проаналізовано стан наукової розробки кримінальної відповідальності за порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю, та визначено питання, які потребують подальших досліджень. Визначено, що потребують подальших досліджень питання

правової природи порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю, соціальної обумовленості криміналізації цього діяння та співвідношення між діяннями, які мають наслідком адміністративну та кримінальну відповідальність, зарубіжний досвід регулювання кримінальної відповідальності порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, виклад ознак складу кримінального правопорушення, що розглядається у кримінальному законі.

Охарактеризовано порядок здійснення міжнародних передач товарів, як об'єкт кримінально-правової охорони: 1) це складова інституту державного експортного контролю, регламентованого нормами адміністративного, господарського та інших галузей права; 2) це соціальна цінність, яка потребує охорони засобами кримінального права, зокрема, шляхом притягнення до кримінальної відповідальності як найсуворішого виду юридичної відповідальності; 3) для нього є властивою ознака вибірковості норм, які регламентують порядок здійснення міжнародних передач товарів, порушення яких обумовлює настання кримінальної відповідальності. Досліджено соціальну обумовленість криміналізації порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів яка полягає у побудові системи ефективних заходів для встановлення національного контролю за діяльністю, пов'язаною зі здійсненням міжнародних передач товарів. Встановлено, що для кримінальних законодавств низки держав (Азербайджан, Грузія, Естонія, Латвія, Литва, Молдова) характерні такі ознаки: 1) відсутність загальної норми, яка передбачала б відповідальність за порушення порядку міжнародних передач товарів, які підлягають державному експортному контролю; 2) криміналізація лише окремих діянь, що становлять порушення порядку міжнародних передач товарів, які підлягають державному експортному контролю, зокрема, контрабанди предметів, переміщення яких підлягає спеціальним правилам, в тому числі державному експортному контролю; 3) відносна непоширеність норм про відповідальність за незаконний експорт технологій, науково-технічної інформації та послуг, які можуть бути використані при створенні зброї масового знищення, засобів його доставки, озброєння та військової техніки та стосовно яких встановлено спеціальний експортний контроль, а також про незаконне підприємництво в частині порушення умов ліцензування при вчиненні діяльності з товарами, що підлягають спеціальному (державному експортному) контролю. Також в ряді інших держав ознаки кримінальних правопорушень, покарання та інші кримінально-правові наслідки порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю, визначені окремими актами, у яких поєднано положення про різні види відповідальності, в тому числі цивільно-правової та адміністративної. Враховуючи національний та зарубіжний досвід, визначено основні напрями вдосконалення законодавства про кримінальну відповідальність за порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю. За результатами дисертаційного дослідження запропоновано внести зміни до ст. 333 КК України, виклавши її у новій редакції. У розділі 2 «Об'єктивні та суб'єктивні ознаки порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю» охарактеризовано ознаки складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 333 КК України. Аргументовано, що родовим об'єктом порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю, є господарська діяльність, тобто сфера суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність. Зроблено висновок, що кримінальні правопорушення, передбачені статтями 201, 201-1 та 333 КК України, можуть бути об'єднані за критерієм видового об'єкту, що становить визначений законодавством порядок переміщення предметів через митний (державний) кордон України.

2. The dissertation provides a theoretical generalization and proposes new ways to improve the regulation of criminal liability for violations of the procedure for international transfers of goods subject to state export control, as well as identifies ways to improve the provisions of Article 333 of the Criminal Code of Ukraine. Section 1 «Theoretical Foundations of Research on Criminal Liability for Violations of the Procedure for International Transfers of Goods Subject to State Export Control», analyzes the state of scientific development of criminal liability for violations of the procedure for international transfers of goods subject to state export control and identifies issues that require further research. It is determined that further research is needed on the legal nature

of violations of the procedure for international transfers of goods subject to state export control, the social conditioning of the criminalization of this act, and the relationship between acts that result in administrative and criminal liability, foreign experience in regulating criminal liability for violations of the procedure for international transfers of goods, and a description of the elements of a criminal offense as defined in criminal law. The procedure for international transfers of goods as an object of criminal law protection is characterized as follows: 1) it is a component of the institution of state export control, regulated by the norms of administrative, economic, and other branches of law; 2) it is a social value that requires protection by means of criminal law, in particular, by bringing criminal liability as the most severe form of legal liability; 3) it is characterized by the selectivity of the norms that regulate the procedure for international transfers of goods, the violation of which entails criminal liability. The social conditioning of the criminalization of violations of the procedure for international transfers of goods has been studied, which consists in building a system of effective measures to establish national control over activities related to international transfers of goods. It has been established that the criminal laws of a number of countries (Azerbaijan, Georgia, Estonia, Latvia, Lithuania, Moldova) have the following characteristics: 1) the absence of a general provision providing for liability for violations of the procedure for international transfers of goods subject to state export control; 2) criminalization of only certain acts that constitute violations of the procedure for international transfers of goods subject to state export control, in particular, smuggling of items whose movement is subject to special rules, including state export control; 3) relative rarity of provisions on liability for the illegal export of technologies, scientific and technical information and services that can be used in the creation of weapons of mass destruction, means of their delivery, weapons and military equipment, and in respect of which special export control has been established, as well as illegal entrepreneurship in terms of violation of licensing conditions when conducting activities with goods subject to special (state export) control. In a number of other countries, the signs of criminal offenses, penalties, and other criminal law consequences of violating the procedure for international transfers of goods subject to state export control are defined by separate acts that combine provisions on various types of liability, including civil and administrative liability. Taking into account national and foreign experience, the main directions for improving legislation on criminal liability for violations of the procedure for international transfers of goods subject to state export control have been identified. Based on the results of the dissertation research, it is proposed to amend Article 333 of the CC of Ukraine, setting it out in a new edition. Section 2 «Objective and subjective signs of violation of the procedure for international transfers of goods subject to state export control», describes the signs of a criminal offense under Article 333 of the CC of Ukraine. It is argued that the generic object of violation of the procedure for international transfers of goods subject to state export control is economic activity, i.e., the sphere of social production aimed at the manufacture and sale of products, performance of work, or provision of services of a valuable nature that have a definite price. It is concluded that criminal offenses under Articles 201, 201-1, and 333 of the CC of Ukraine can be combined according to the criterion of the specific object, which is the procedure for moving items across the customs (state) border of Ukraine as defined by law.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Пономарьов О. О. Соціальна обумовленість та підстави криміналізації порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю. Економіка, фінанси,

право. 2023. № 1. С. 13–17. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2023.1.3>

- Пономарьов О. О. Зарубіжний досвід регламентації кримінальної відповідальності за порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю. Часопис Київського університету права. 2023. № 1. С. 165–169. DOI: <https://doi.org/10.36695/2219-5521.1.2023.34>
- Пономарьов О. О. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 333 Кримінального кодексу України. Економіка, фінанси, право. 2024. № 8. С. 29–33. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.8.6>
- Пономарьов О. О. Товари, що підлягають державному експортному контролю, як предмет кримінального правопорушення, передбаченого статтею 333 Кримінального кодексу України. Право.UA. 2025. № 4. С. 87–94. DOI: <https://doi.org/10.71404/LAW.UA.2025.4.13>
- Ponomariiov O., Perelygina R. Implementation of criminal liability for violations of the procedure for carrying out international transfer of goods subject to state export control. EURÓPSKA VEDA. Vedecký časopis. EUROPEAN SCIENCE. Scientific journal. 2023. № 1. P. 101–106. DOI: <https://doi.org/10.32612/uw.27201643.2024.14.3.pp.60-68>
- Пономарьов О. О. Перелигіна Р. В. Криміналізація порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю. Часопис Київського університету права. 4/2024. С.111-116. DOI: <https://doi.org/10.36695/2219-5521.3.2024.14>
- Пономарьов О. О. Порядок здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю, як об'єкт кримінальноправової охорони. Актуальні проблеми сучасної юридичної науки та практики в умовах воєнного стану. мат-ли кругл. столу (м. Київ, 6 жовт. 2022 р.). Київ: Вид-во Ліра-К, 2022. Вип. 3. С. 148–166.
- Пономарьов О. О. Судова практика порушення встановленого порядку міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю. Актуальні проблеми сучасної юридичної науки та практики в умовах воєнного стану. мат-ли круглого столу (м. Київ, 6 жовт. 2023 р.). Київ: Вид-во Ліра-К. 2023. Вип. 4. С. 79–87.
- Пономарьов О. О. Порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю: щодо реалізації кримінальної відповідальності. Сучасні проблеми гуманітаристики: світоглядні і правові підходи, комунікативні та педагогічні стратегії: мат-ли X Всеукр. наук.-практ. конфер. (м. Рівне, 7 груд. 2023 р.). Вінниця. ТВОРИ. 2023. С. 95–100.
- Пономарьов О. О. Напрями нормотворчої роботи у сфері відповідальності за порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю. Конституція України: стан, перспективи та механізми реалізації: мат-ли наук.-практ. конф. (м. Київ, 27 черв. 2023 р.). Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2023. С. 234–241.
- Пономарьов О. О., Перелигіна Р. В. Сутність та зміст державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання. Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні: мат-ли X Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 27–28 квіт. 2023 р.). Львів: «Галич-прес», 2023. С. 198–202.
- Пономарьов О. О. Правова природа порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю (стаття 333 Кримінального кодексу України). Правотворчість у сфері кримінальної юстиції: на шляху від війни до миру: мат-ли кругл. столу (м. Київ, 10 жовт. 2025 р.) / упоряд. З. Загиней-Заболотенко. Київ, 2025. С. 232–236

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Перелигіна Раїса Володимирівна
2. Raisa V. Pereyhina

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3798-0861

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=fZKJOXAAAAAJ>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219287570&origin=recordpage>;
<https://www.webofscience.com/wos/author/record/42957909>

Повне найменування юридичної особи: Київський університет права Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 23745145

Місцезнаходження: вул. Доброхотова, Київ, 03142, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курилюк Юрій Богданович
2. Yurii B. Kuryliuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4035-4431

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Національна академія управління"

Код за ЄДРПОУ: 16476880

Місцезнаходження: вул. Ушинського, Київ, 03153, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гольдберг Наталя Олександрівна
2. Natalia O. Holdberh

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.09**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1624-1944**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"**Код за ЄДРПОУ:** 45853942**Місцезнаходження:** просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Горбачов Дмитро Миколайович
2. Dmytro M. Horbachov

Кваліфікація: к.ю.н., 12.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0009-0003-3507-5037**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України**Код за ЄДРПОУ:** 05417130**Місцезнаходження:** вул. Трьохсвятительська, Київ, 01001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кубальський Владислав Нарцизович
2. Vladyslav N. Kubalskyi

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-6127-5786**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Загиней-Заболотенко Зоя Аполлінаріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Загиней-Заболотенко Зоя Аполлінаріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Топонар О.І.

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна